

Program által meghatározott processzorok

A rendszerlogika menet közben megvalósított újraépítésével ez a módszer képessé tehet egyetlen FPGA-t tíz vagy akár több száz közönséges processzor feladatainak ellátására.

Az alkalmazás által meghatározott processzorok az *átszerkeszthető számítási elv (reconfigurable computing, RC)* elvén alapulnak. Az RC egy olyan számítási eljárás, amely elmosza a hardver és szoftver közti határvonalat és megteremti az alapjait annak, hogy újabb nagy lépést tegyünk a számítási hatékonyság növelése terén, csökkentett teljesítmény- és tárterület-igény mellett. Az RC gyakorlati megvalósítása az *átszerkeszthető (reconfigurable)* hardvereszközök alkalmazásával történik. Egy RC-rendszerben lévő processzorok olyan hardvereszközök, amelyek a rajtuk futtatott programra lettek optimalizálva.

Cikkemben elmagyarázom az RC eljárás elvét, megvizsgálók néhány SRC-rendszert, amelyek az RC gyakorlati megvalósítását jelentik, és megmutatom, hogy milyen teljesítménybeli előnyökkel bír az RC a hagyományos mikroprocesszorokhoz képest. Bemutatom emellett az RC programozási modelljét és az RC-ben rejlő lehetőségeket az *Open Hardware* támogatására.

Mit jelent az átszerkeszthető számítási elv és miért fontos ez a számunkra?

Az RC egy a hardveren alapuló számítási módszer, amely minden egyes futtatandó alkalmazás számára dinamikusan hozható létre. Az RC olyan hardverelemekből épül fel, amelyek dinamikusan megadható logikájú áramkörtartományokat tartalmaznak, vagyis az alkalmazott számítási módszer nem a gyártáskor kerül rögzítésre. Az RC már sok éve létezik, és számos hardverösszetevőben került már megvalósításra. Ilyenek az FPGA-k (*Field Programmable Gate Array, általános célú programozható áramkör*), az FPOA-k (*Field Programmable Object Array*, az FPGA-hoz hasonló jellegű, de számos fontos tulajdonságában eltérő programozható áramkör - a ford.) és az *összetett programozható logikájú eszközök (complex programmable logic devices, CPLD)*.

Az alkalmazásfejlesztők számára fontos tényező, hogy a modern újraszerkeszthető áramkörtartományok olyan órajellel és teljesítménnyel rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik, hogy RC-hardverekben nagyteljesítményű számításokra is alkalmazzák azokat.

Az RC megvalósítására használt legelterjedtebb lapkatípus az FPGA. Az FPGA SRAM memóriacellákból felépülő lapka,

amelyben ezek a memóriacellák tárolják a lapka beállításait. Az FPGA-k logikai kapukat, flip-flopokat, RAM-ot, aritmetikai magot, órajel-generátort és az ezek összekötésére szolgáló beállítható huzalozást tartalmaznak. Az FPGA-k tetszőleges logikai funkció megvalósítására beállíthatók, így olyan egyedi processzorok hozhatók létre, melyek egy adott alkalmazásra optimalizálhatók.

Egy FPGA-készlet így alkothat akár MIPS, SPARC PowerPC vagy Xeon processzort, esetleg egy teljesen egyedi felépítéssel rendelkezőt is. Valójában az sem szükséges, hogy utasításfeldolgozó egységről legyen szó, *közvetlen futtató logika (DEL, direct execution logic)* is lehet, amely csak számítási logikát tartalmaz, és nincs szüksége az algoritmust meghatározó utasításokra.

A közvetlen futtató logikát tartalmazó (DEL) processzorok igen nagy teljesítmények elérését teszik lehetővé. Ezek a processzorok pontosan az adott algoritmus végrehajtásához szükséges erőforrásokkal hozhatók létre. A hagyományos utasításfeldolgozó egységek rögzített erőforrásokkal rendelkeznek, összedókkal, szorzókkal, regiszterekkel és átmeneti tárral, és jelentős lapkafelület és teljesítmény szükséges az olyan többletmunka végrehajtásához, mint az utasítások visszafejtése, a végrehajtási sorrend megállapítása és az átmeneti tár kezelése.

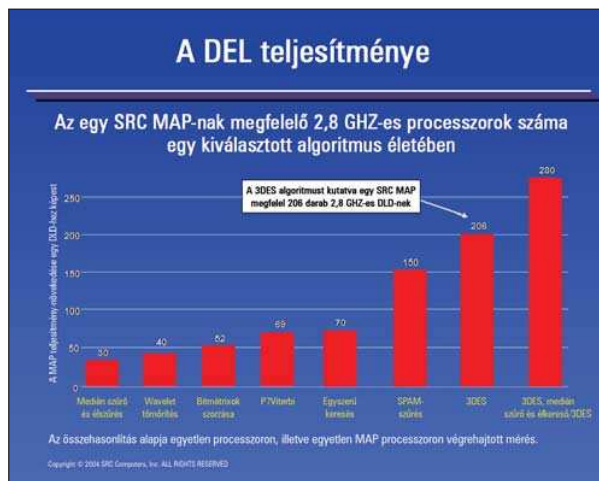
A DEL-processzorok olyan átrendezhető számítógépek, amelyekben minden alkalmazáshoz más-más felépítés tartozik szemben a rögzített felépítésű processzorokkal, amelyeknél mindent ugyanazzal az egységgel kell megoldani. A DEL-processzorok a leghatékonyabb áramkörtartomány felépítést szolgáltatják egy adott alkalmazáshoz az algoritmusban található párhuzamosságok kezelésének és a funkcionális egységek pontosságának tekintetében. Az átépíthetőségéből adódóan minden program számára egyedi DEL-processzor hozható létre a másodperc tört-része alatt.

De miért fontos számunkra, hogy a DEL-processzorok dinamikusan hozhatók létre egy alkalmazás számára és hogy hatékonyabban használják ki a rendelkezésükre álló áramkörtartományokat, mint a hagyományos mikroprocesszor?

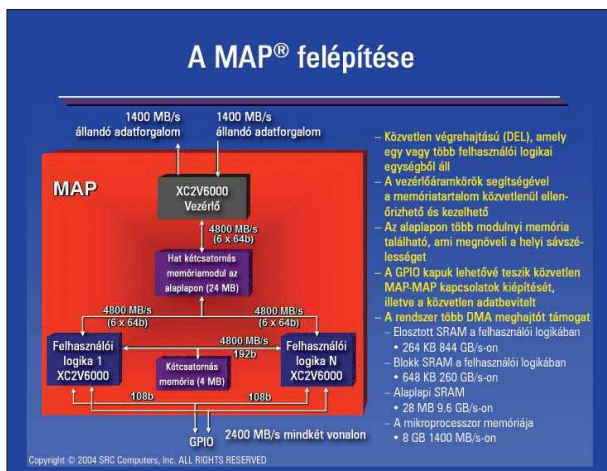
A válasz egyszerű: hatékonyabb teljesítmény- és energiafelhasználás. Egy DEL RC processzor úgy építhető fel, hogy tartalmaz minden párhuzamosságot, ami az adott

1. ábra A közvetlen futtatású logika (DEL) minden logikai kaput a valódi probléma megoldására mozgósít

2. ábra Számos 2,8 GHz-es processzor szükséges a MAP közvetlenül futtató processzor teljesítményének az eléréséhez

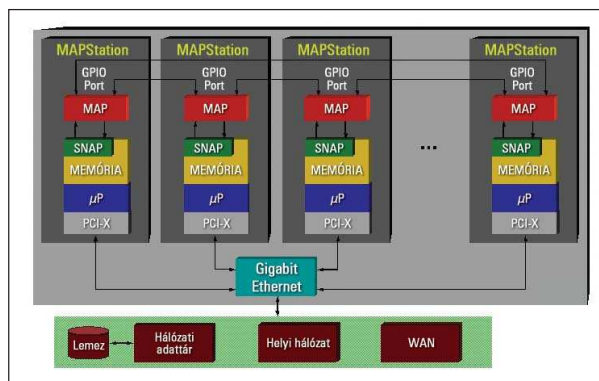
3. ábra A MAP szerkezeti felépítése

algoritmusban előfordul, a mikroprocesszorban lévő felesleges többletmunka nélkül. A cikk további részében a téma részletesebb tárgyalásának érdekében az RC processzorokat FPGA elemekkel megvalósított egységeknek feltételezzük.

Hogyan érhető el az a bizonyos nagy teljesítmény?

Az RC processzorok teljesítménye a logika párhuzamos futtatási képességéből adódik. Az RC processzorok teljes mértékben párhuzamos működésűek. Valójában egy adott algoritmusnak megfelelő logika létrehozása nem áll másból, mint a párhuzamos futások összehangolásából, vagyis hogy a részeredmények a megfelelő pillanatban jöjjenek létre, kerüljenek megosztásra illetve visszatartásra.

A DEL processzor az adatutak és vezérlőjelek által összekapcsolt funkcionális egységek hálózata. A hálózatban lévő minden számítási egység minden egyes órajelre aktívva válik. Az 1. ábra egy logikai részletet mutat egy kifejezés kiszámítására és a lapka kihasználtságára egy olyan Neumann-féle utasítás-processzorban, mint amilyen az Intel Pentium 4 mikroprocesszor is.

4. ábra A fürtözött SRC-6 rendszer felépítése

Habár egy mikroprocesszor 3GHz körüli órajelen képes működni szemben az FPGA lapkák 100-300 MHz-es frekvenciájával, a párhuzamosságnak és a belső sáv szélességnek köszönhetően egy DEL-processzor az összteljesítményt tekintve nagyságrendekkel múlhatja felül a mikroprocesszort. A 2. ábrán néhány összehasonlító teljesítményteszt látható, amelyben az SRC DEL-processzora a MAP és egy jellegzetes Neumann-féle utasításvégrehajtó processzor, az Intel Xeon 2,8 GHz mikroprocesszor méri össze erejét. A párhuzamos futás, a pontosan a szükséges számú funkcionális egység alkalmazása, a nagy belső sáv szélesség, az utasítás feldolgozásából, betöltéséből és tárolásából adódó többletmunka kiküszöbölése együttesen vezetnek a MAP és Intel processzorok közti 30-szoros órajelkülönbséghez.

Képes a DEL processzor a Linux futtatására?

Elvileg a DEL alapú processzorok képesek lennének a Linux futtatására, de szükség van-e erre egyáltalán? A Linux rendszermagjának kódszövegmenei minden bizonnyal nagyobb teljesítménnyel futnának egy DEL processzoron, és a Linux rendszercsomag programjai is éreznék ennek az előnyét. Mégis, egy operációs rendszernek, és különösen a rendszermagynak az a szerepe, hogy kezelje a hardvert, és elérhetővé tegye a programok számára a megfelelő teljesítményszintet. Más szóval

az operációs rendszernek félre kell állnia az útból és hagyni, hogy az alkalmazások kihasználhassák a hardver nyújtotta szolgáltatásokat.

A programok nem csak elmélyült számítási műveletekkel foglalkoznak, hanem emellett kapcsolatot tartanak a felhasználókkal, fájlokat olvasnak és írnak, megjelenítik az eredményeket és a Világhálón keresztül információt cserélnek a világgal. Az alkalmazásoknak tehát egyaránt szükségük van számítási erőforrásokra és egy operációs rendszer szolgáltatásaira. A nehéz számítási műveletek és a magas fokú párhuzamosság ki tudja használni a *DEL* processzorok előnyeit. Bár a soros kódok is futhatnak közvetlen futtató logikán, ezeket mégis a hagyományos processzorok tudják a legjobban kiszolgálni.

A legtöbb alkalmazás számára az optimális megoldást a hagyományos és *DEL* processzorok keveréke jelenti. Ez a kombináció lehetővé teszi az alkalmazások számára, hogy nagyságrendekkel nagyobb teljesítményt érjenek el, miközben a hagyományos *Linux* környezetben futnak és rendelkezésükre áll az operációs rendszer összes szolgáltatása és megszokott eszköze. Az alkalmazásnak azok a részei, amelyben túlsúlyban vannak a soros kódok, vagy amelyek az operációs rendszer szolgáltatásait igénylik, a rendszer hagyományos processzort tartalmazó részén futhat, míg azokat az alkalmazásokat, sőt az operációs rendszer bizonyos részeit, amelyek számára előnyös a *DEL* párhuzamosága, a szorosan a rendszerhez kapcsolt *DEL* processzorok szolgálják ki.

Az SRC Computers RC-rendszere

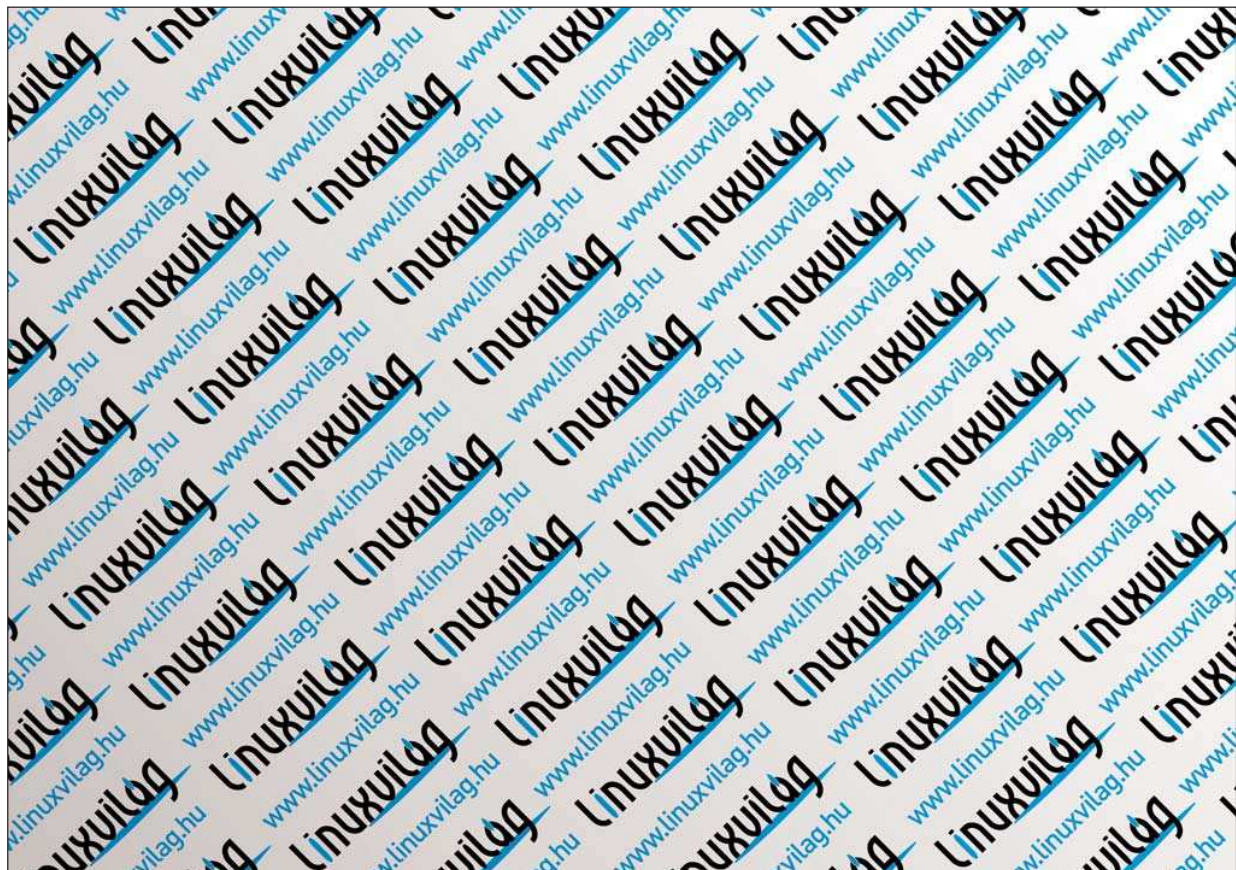
Az *SRC* létrehozott *DEL*-processzorokat és mikroprocesszorokat egyaránt tartalmazó rendszereket. Ezek a rendszerek operációs rendszerként a *Linuxot* futtatják, emellett biztosítanak egy *Carte* nevű programozói környezetet, amely alkalmas a mikroprocesszoros utasításokat a *DEL*-lel ötvöző programok írására, és egyetlen rendszeren belül támogatja a mikroprocesszorra és *DEL*-processzorra épülő hardverhátteret.

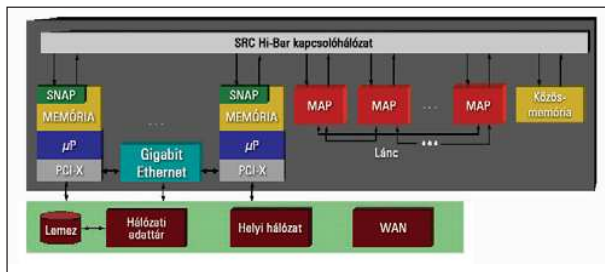
A *DEL*-processzor: MAP

A *MAP* az *SRC* nagyteljesítményű, szabadalmazott *DEL*-processzora. A *MAP* átszerkeszthető összetevőket tartalmaz a vezérlés és felhasználó által meghatározott számítások megvalósítására, az előzetes utasításkód-lehívásra és az adat-elérésre. Ez a számítási képesség igen nagy belső és külső sávszélességgel párosul. A *MAP* kétkapus alaplapra integrált memóriái 11,2 GB/sec helyi átviteli sebességet biztosítanak. A *MAP* külön bemeneti és kimeneti kapukkal van felszerelve, amelyek 1,4 GB/sec adatforgalom kezelésére képesek. Ezen felül minden *MAP* rendelkezik két általános I/O (*GPIO*) kappal további 4,8 GB/sec sávszélességet biztosítva a közvetlen *MAP*-*MAP* kapcsolat vagy a forrásadatok számára. A *MAP*-processzor szerkezeti felépítését a 3. ábrán láthatjuk.

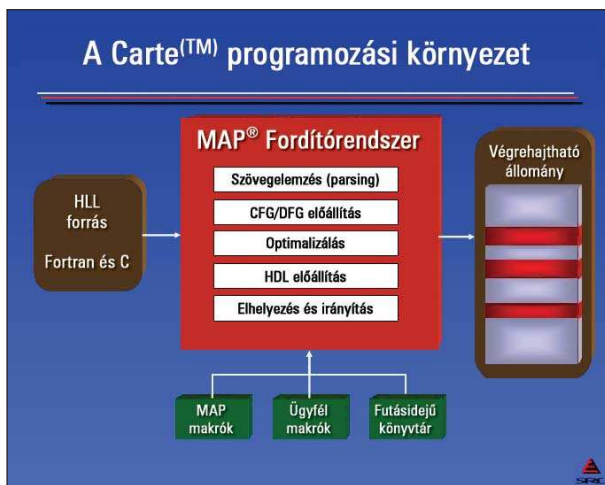
A mikroprocesszorok kapcsolódása a *SNAP* segítségével

Az ezekben az eszközökben használt *DLD*-k (*Dense Logic Device, hagyományos fix logikájú eszközök*) kétprocesszoros *Intel IA-32* egységek. Ezek a külső

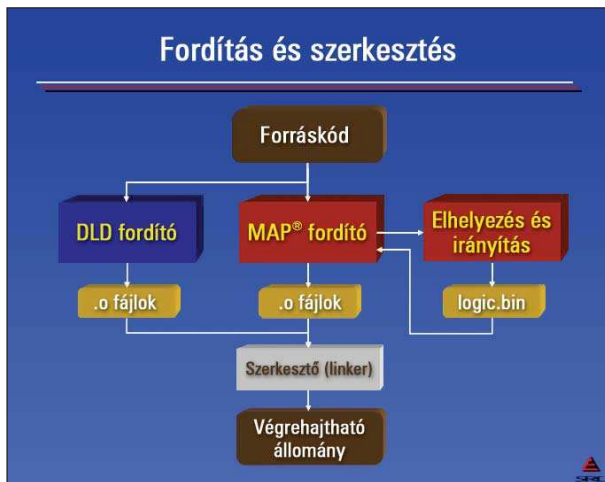

5. ábra A Hi-Bar kapcsolóval felépített SRC-6 elrendezése

6. ábra A Carte programozói környezet

7. ábra A Carte fordításának folyamata

gyártótól származó áramkörök az SRC által kifejlesztett SNAP-felülethez csatlakoznak. A SNAP lehetővé teszi a hagyományos alaplapok csatlakozását és a memóriamegosztást a MAP processzorokkal és a közös memóriacsomópontokkal, amelyek az SRC-rendszer további észét képezik.

A SNAP-felületet úgy tervezték, hogy az ne a mikroprocesszor ki/bemeneti alrendszerére, hanem közvetlenül a memória-alrendszerhez csatlakozzon, ezáltal lényegesen nagyobb csatlakozási sávszélességet biztosítva.

A SNAP külön kimeneti és bemeneti kapukat használ, amelyek jelenleg 1,4 GB/sec átviteli sebességet tesznek lehetővé.

A SNAP intelligens DMA-vezérlője olyan összetett utasításkód-előreolvasásra és adatelérési műveletekre képes, mint az adattömörítés, lépdelő (strided) adatelérés és a szórás/összegyűjtés, amelyek mindegyike a rendszerkapcsolatok rendelkezésére álló átviteli sávszélességének minél jobb kihasználását célozza. A kapcsolódás hatásfoka több mint tízszer jobb egy átmeneti tárat használó mikroprocesszorénál, amely az ilyen műveletekhez általánosan használt kapcsolatokat alkalmazza.

A SNAP csatlakozhat közvetlenül egyetlen MAP-hez, vagy az SRC Hi-Bar elosztójához több MAP, mikroprocesszor, vagy a közös memória eléréséhez.

Az SRC-6 rendszer szintű felépítésének megvalósítása

A rendszer-szintű beállítások vagy egy MAP-állomásokból álló fűrtöt, vagy egy kapcsolóval megoldott kereszt-elrendezést valósítanak meg. A 4. ábrán is látható fűrt-alapú rendszerek a mikroprocesszort és a korábban ismertetett DEL-processzort közvetlen kapcsolatban használják. Habár ez az elrendezés a hagyományos és DEL-processzor szoros kapcsolatára épül, mégis ki tudja használni a szabványokra épülő fűrtözési technikát a nagyon gyors rendszerek megvalósításához.

Amikor ennél nagyobb rugalmasságra van szükség, alkalmazhatók a Hi-Bar kapcsolókra épülő rendszerek. A Hi-Bar az SRC saját fejlesztésű skalázható, nagy sávszélességű és kis válaszidejű kapcsolója. Minden Hi-Bar támogatja a 64 bites címzést és 16 bemeneti valamint 16 kimeneti kapuval rendelkezik a 16 csomópont-hoz való csatlakoztatáshoz. A Hi-Bar-hoz csatlakozhatnak mikroprocesszorok, MAP-ek és közös memóriák bármilyen, a 4. ábrán is látható elrendezésben. Minden be- és kimeneti kapu 1,4 GB/sec átviteli sebességgel rendelkezik, amely így egy kettéosztott 22,4 GB/sec sávszélességgé adódik össze a 16 kapun. A kapu-kapu késleltetés 180 ns a kapunkét megvalósított egyszerű hibajavítással és kétszeres hibaezérléssel (SECCDED, Single Error Correction Double Error Detection).

A Hi-Bar kapcsolók többsoros elrendezésben is összekapcsolhatók, lehetővé téve, hogy két sor 256 csomópontot kezeljen. Minden Hi-Bar kapcsoló egy 2U magas, 19 hüvelyk széles keretszerelésű készülékben foglal helyet a tápegységével és a hűtőrendszerével együtt, így könnyen beépíthető a kiszolgálókeretekbe.

A Hi-Bar kapcsolókkal megvalósított összekapcsolást használó SRC-kiszolgálók egyesítik a közös memória csomópontokat a mikroprocesszorokkal és a MAP-ekkel. Minden egyes közös memória csomópont saját intelligens DMA-vezérlővel és akár 8 GB DDR SDRAM-mal rendelkezik. Az SRC-6 MAP-, SNAP- és közös memória csomópontjai (CM) 64 bites virtuális memóriacímzést használnak a rendszerben lévő összes memória címzéséhez, ami lehetővé teszi az alkalmazások számára, hogy egyetlen egybefüggő memóriaként kezeljék a teljes rendelkezésre álló tárterületet. Minden csomópont 1,4 GB/s elsőbbségi írási és olvasási átviteli sebességgel rendelkezik. A CM intelligens DMA-vezérlője olyan összetett DMA-

1. táblázat *Karakter-összehasonlítási eredmények*

Megvalósítás	Szövegméret	Minta	Keresési idő	Sebesség
Brute Force (Xeon)	20MB	6	0.827 sec	1.00×
Boyer-Moore (Xeon)	20MB	6	0.597 sec	1.38×
Brute Force (MAP)	20MB	6	0.0143 sec	57.75×
Brute Force (Xeon)	20MB	10	1.398 sec	1.00×
Boyer-Moore (Xeon)	20MB	10	1.051 sec	1.33×
Brute Force (MAP)	20MB	10	0.0141 sec	98.81×

2. táblázat *Egy titkosított szövegben való keresés eredményei*

Megvalósítás	Szövegméret	Minta	Keresési idő	Sebesség
DES-Brute Force (Xeon)	20MB	6	2.77 sec	1.00×
DES-Boyer-Moor (Xeon)	20MB	6	2.63 sec	1.05×
DES- Brute Force (MAP)	20MB	6	0.0143 sec	193.09×
DES-Brute Force (Xeon)	20MB	10	3.31 sec	1.00×
DES-Boyer-Moor (Xeon)	20MB	10	3.11 sec	1.06×
DES- Brute Force (MAP)	20MB	10	0.0143 sec	231.76×

műveletek végrehajtására is képes, mint az adattömörítés, lépdelő adatelérés és a szórás/összegyűjtés a rendszer belső sávszélességének minél hatékonyabb kihasználására. A belső kapcsolatok hatékonysága tízszer akkora, mint az átmeneti tárhelyekre épülő mikroprocesszoré, amely ugyanezt az ilyen műveletekhez általánosan használt kapcsolatot alkalmazza.

Ráadásul az SRC közös memória csomópontjai kizárólagos szemafor-kapcsolással rendelkeznek, amely szintén elérhető Az összes MAP-processzor és mikroprocesszor számára a szinkronizáláshoz.

Az átszerkeszthető számítási mód programozási modellje

Az RC programozási modellje a hagyományos elgondolás szerint egy hardvertervezési szempont. Mivel az RC alapját képező FPGA-technológia által megkövetelt eszközök az elektronikai tervezési iparból származnak, egy szoftverfejlesztő tényleg nem sok eszközt találhatott ismerősnek ezen a területen. Az eszközök az olyan *hardverleíró nyelveket (HDL)* támogatták, mint a *Verilog*, *VHDL* és a *Schematic Capture*.

A SOC-rendszerek (*system-on-a-chip*, *egylapkás rendszer*) technológiájának megjelenésével és az egyre összetettebbé váló hardverleíró meghatározásokkal elérhető közelségbe kezdtek kerülni a magasszintű programozási nyelvek. A *Java* és *C*-szerű nyelvek használata egyre általánosabb az RC-lapkák programozása terén. Ez egy nagymértékű előrelépést jelent, ami azonban az alkalmazásprogramozóktól is jelentős mértékű váltást követel.

Az SRC-programozási modell egy hagyományos programfejlesztő modell, amelyben a MAP-processzor programozására a *C* és a *Fortran* használatos, és bármely nyelv,

amely összeköthető a futásidejű (C-ben írt) programkönyvtárakkal, lefordítható és futtatható a rendszer mikroprocesszoros részén.

Az SRC Carte programozói környezet az a tervezői feltételezéssel készült, hogy az alkalmazásfejlesztők az RC platformra fogják fejleszteni és átültetni a programjait. Emiatt az SRC-6 rendszerre való fejlesztés során a hagyományos fejlesztési és tervezési elvek érvényesülnek, a *magasszintű programnyelven (HLL)* való kódolás, a programfordítás, a szabványos hibakeresővel való ellenőrzés, a kód javítása. Csak amikor már hiba nélkül fut az alkalmazás egy mikroprocesszoros környezetben, akkor kerül sor a program DEL-processzorra, a MAP-re történő átfordítására.

Egy RC-rendszerre történő programfordítás két olyan lépésből áll, amely meglehetősen idegen az utasításvégrehajtott processzorra történő programozáshoz képest. A HLL-fordítóprogram kimenetének egy hardverdefiníciós nyelvnek kell lennie. A Carte-ben ez vagy a *Verilog* vagy az *EDIF (Electronic Design Interchange Format, elektronikus tervezés adatsere-formátuma)*.

Az EDIF-fájlok azok a hardverleíró objektumfájlok, amelyek az RC-lapokban megvalósított áramköröket írják le. Ha a kimenet *Verilog*, akkor ezt a HDL-t EDIF formátumúra kell hozni egy olyan *Verilog*-fordítóval mint a *Synplicity Synplify* nevű programja. Egy utolsó lépés, az elhelyezés és útvonalkijelölés, veszi az EDIF-fájlokból álló készletet és létrehozza az RC lapkán az áramkörök fizikai elrendezését. A folyamat bemeneti fájllai olyan konfigurációs bitfolyamok, amelyek az FPGA-ba tölthetők az RC-processzorba programozandó algoritmus hardveres kialakításának létrehozása céljából.

A C vagy Fortran nyelvből az FPGA által használható bitfolyammá történő fordítást a Carte programozói környezet végzi el anélkül, hogy a programozónak a folyamatba bele kellene avatkoznia. A program a mikroprocesszorokba szánt kódokat tovább fordítja objektummodulokká.

A Carte számára az utolsó lépés annak az egységesített futtatható fájlak a létrehozása, amely egyetlen linuxos futtatható fájlá olvassa össze a mikroprocesszor objektummoduljait, a MAP-bitfolyamokat, és az összes szükséges futtatási programkönyvtárat. A 6. és 7. ábrán a Carte fordító folyamatát láthatjuk.

A nyílt forráskód hardver-lehetőségei

A Linux élen járt és jó hasznot húzott a nyílt forráskód mozgalmából, amelynek során a programfejlesztők egy elkötelezett csoportja létrehozta, és továbbfejlesztette a Linux rendszermagját, mégpedig az újítások és minőség olyan szintjén, ami nem mérhető egyetlen kereskedelmi programokkal foglalkozó vállalathoz sem. Az átszerkeszthető számítási módban megvan annak a lehetősége, hogy a hardver tervezési szintjén használja ki ezeket az újításokat és technikai előnyöket. Ennek a cikknek a jelentős

része azzal foglalkozik, hogy bemutassa azt az elvet, ahogyan az alkalmazások programozói a szabványos programozói eljárásokat használva hozzák létre az alkalmazástól függő hardvert, anélkül, hogy ismerniük kellene a hardver felépítését. Az RC-ben ennek ellenére az alkalmazásprogramozók által létrehozott építőelemek a funkcionális egységek. Ezek az egységek olyan számítási alapműveleteket végeznek, mint az összeadás, lebegőpontos szorzás vagy a trigonometrikus függvények. A funkcionális egységek ezen felül lehetnek olyan speciális nagyteljesítményű egységek is, mint a háromszoros titkosítást (DES) megvalósító függvény vagy egy olyan, nem szabványos pontosságú aritmetikai egység, mint a 24 bites IEEE lebegőpontos operátorok.

A funkcionális egységeket a logikai tervezők hozzák létre. Az RC-fordítóprogramok, mint amilyen az SRC Carte MAP fordítója, képesek arra, hogy lehetőséget biztosítsanak a fordítóprogram által támogatott szabványos operátorok mellett felhasználó által létrehozott funkcionális egységek hozzáadására. Ha ilyen újszerű és eredeti funkcionális egységeket teszünk elérhetővé az alkalmazásprogramozók számára, még nagyobb teljesítmények válhatnak elérhetővé.

A funkcionális egységek újszerű hardverfelépítésének létrehozása az a terület, ahol a nyílt hardver mozgalom jelentős előrelépést hozhat a számítástudományba. Az újítás és termékenység, amit a nyílt forráskód területén tapasztalhatunk, most a nyílt hardver köntösében jelenhet meg újra. Az RC még nagyon sok kreatív tervezőnek kínál eszközt arra, hogy új és eredeti hardvert hozzon létre, amit azután az alkalmazásfejlesztők hasznosíthatnak. Az Opensources.org-hoz hasonló csoportokon keresztül pedig megoszthatók és továbbfejleszthetők ezek a funkcionális egységek. Az a jelentős előny, ami a nyílt forrású programoknak köszönhetően a számítástudományban megmutatkozott, könnyen jelentkezhet egy nyílt hardverre összpontosító mozgalomban is.

Kódolási példa

A DEL-processzorban rejlő teljesítményelőnyt egy karakterlánc-összehasonlító példán keresztül fogom megvilágítani. A példához tartozó forráskód letölthető a *Linux Journal FTP*-oldaláról (lásd a kapcsolódó címekeket). A példa *Christian Charras* és *Thierry Lecroq* honlapjáról származik és a *NIST Dictionary of Algorithms and Data Structures* (az algoritmusok és adatszerkezetek NIST szótára) hivatkozik rá. Összehasonlításképpen a „nyers erő” és a *Boyer-Moore* féle karakterlánc-összehasonlító algoritmust valósítjuk meg egy 2,8 GHz-es *Intel Xeon* processzoron az *Intel C++ 8.0 Linuxos* fordítóprogramjával. A „nyers erő” algoritmust az SRC-rendszerhez a *Carte 1.8* verziójú programozói környezettel állítjuk elő. A „nyers erő” algoritmus egy egyszerű karakterenkénti összehasonlítást végez a karakterlánc és a minta között. A *Boyer-Moore* algoritmust tekintik a leghatékonyabb karakterláncösszehasonlító eljárásnak. A példában egy 20 MB-os véletlenszerűen előállított szövegben keresünk hat illetve tíz mintát. A fordításokat -O3 optimalizáló beállítással végeztük. Az összehasonlító eredményeket az 1. táblázat tartalmazza. További keresési mintákat adva a feladathoz

a mikroprocesszor végrehajtási ideje megnövekszik, azonban a MAP futási idejére nincs hatással, köszönhetően a párhuzamos végrehajtásnak. Bár a *Xeon* 2,8 GHz-en fut, a MAP pedig 100 MHz-en, a DEL párhuzamossága mégis 99-szeres teljesítményelőnyt biztosít a MAP számára. A példa a MAP egyetlen FPGA-jának 60%-át vette igénybe. Egy kétlapkás összeállítás több mint 200-szoros teljesítményt eredményezne.

Annak a bemutatására, hogy egy további számítás hozzáadása a csővezetékkel ellátott ciklushoz miként befolyásolja a teljesítményt és hogy szemléltetni tudjam az egyedi funkcionális egységek képességeit, egy másik összehasonlítást is elvégeztem, amelyben a keresési eljárás egy DES-titkosítással kódolt szöveggel teszteltem. A szöveget a keresés előtt dekódolni kell. A MAP megvalósításban egy DES csővezetékes egységet alkalmaztam. A Verilog nyelvű leírás az *Opencores.org* oldalról származik, ezt építettem be a keresési ciklusba. Mivel a ciklus csővezetéket alkalmaz, órajelenként egy egész eredményhalmazt szolgáltat. Emiatt a 20 MB-os szövegben való keresés és a DES-dekódolás becsült ideje nem változik a keresések számának növelésével. Ez vezet a megdöbbentő 232-szeres sebességnövekedéshez a mikroprocesszoros megoldással szemben. A 10 mintás keresés MAP megvalósítása csak az FPGA teljesítményének 70%-át vette igénybe, így egy kétlapkás felépítés 460-szoros többletet eredményezne.

A Xeon processzoron megvalósított dekódolás *Stuart Levy* (*Minnesota Supercomputer Center*) optimalizált kódját alkalmazta.

Összegzés

Cikkemben elmagyaráztam az átszerkeszthető számítási mód elvét, valamint példákat mutattam a módszerekre és az elérhető eredményekre. Látható, hogy nagyon jelentős teljesítménytöbblet érhető el ilyen módon. Jelenleg az RC nagymértékben hozzájárulhat a számítástudomány további fejlődéséhez és a jövő is sokkal többet tartogat a számunkra, mint az a mikroprocesszorok fejlődésének Moore-törvénye alapján várható lenne. Az RC már most elérhető a programozók számára, akik használhatják a megszokott fejlesztői modellt, és egy olyan keretrendszer is rendelkezésre áll, amellyel a hardvertervezők szélesebb köre is bekapcsolódhat a nagyteljesítményű számításokba a nyílt forrás biztosította kreativitás és alkotóerő kihasználásával. Az RC már hosszú ideje jelen van, a jelenlegi szoftver- és hardvertechnológia megteremtette annak a lehetőségét, hogy minden számítógépnek a részévé váljon a beépített processzoroktól a Peta-Scale szuperszámítógépekig.

Linux Journal 2005. január, 129. szám

Kapcsolódó címek: ➔ www.linuxjournal.com/article/7867

Dan Poznanovic (poz@srccomp.com) a szoftverfejlesztés vezetője az SRC Computers-nél. A nagyteljesítményű számítások kutatásában 1987 óta vesz részt, amikor a Cray Research céghez csatlakozott.